

Levetiden til en kunstgressbane

Norske kunstgressbaner forventes å skulle leve minst 10 år. Hvor ofte skiftes de egentlig ut?

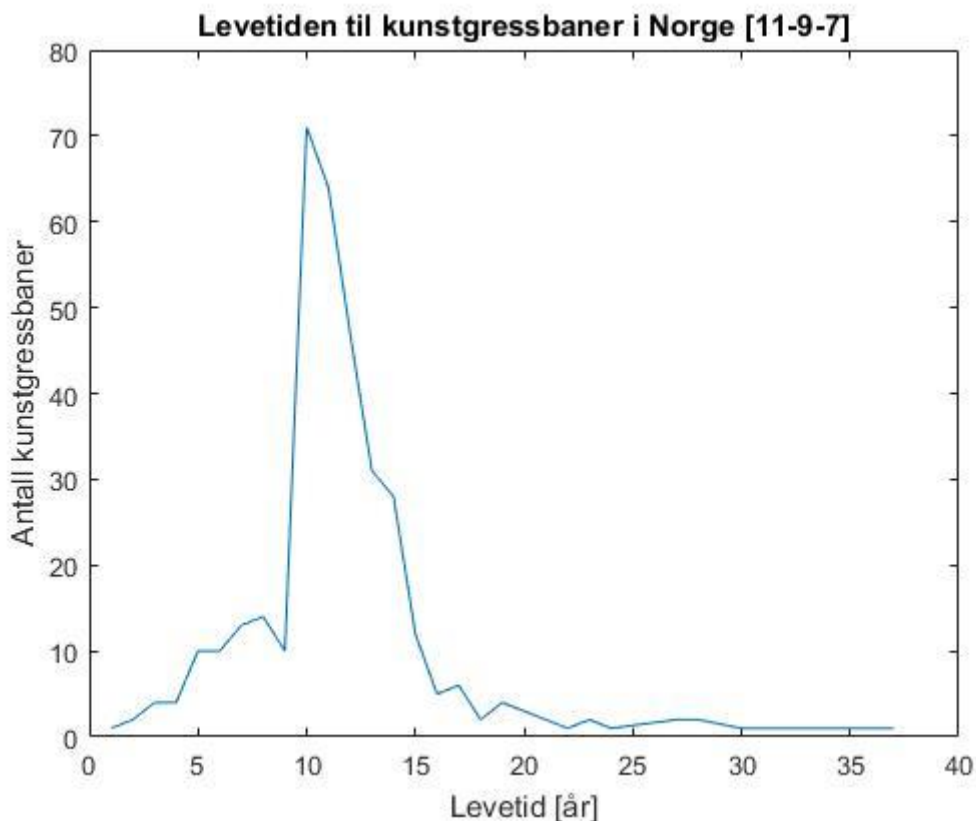
Den første kunstgressbanen i Norge, som var den fjerde i Skandinavia, var Harstad stadion. Harstad stadion ble offisielt åpnet i 1977. Hopper vi førti år frem i tid, anno 1. januar 2017, så er det er det 1603 kunstgressbaner, 2297 ballbinger og 416 løkker/5-er baner i Norge. Dette er lekeplassen, utviklingsarenaen og arbeidsplassen til 633 396 aktive fotballspillere i alle aldere (Norges Fotballforbund, 2017). Figur 1 viser fremveksten av kunstgressbaner fra 1977 og frem til midten av 2019. Omkring 1995 begynte en kraftig vekst i antall nybygde fotballbaner i Norge.

Figur 1. Fremvekst av 11-er, 9-er og 7-er kunstgressbaner i Norge. Det totale antallet av baner nærmer seg i dag 2000 baner.

Med en fart på omkring 100 nybygde baner i året, nærmer det totale antallet kunstgressbaner i Norge nå seg 2000. Til sammenligning er det omkring 40 000 kunstgressbaner i Europa.

Figur 2 viser gjennomsnittlig levetid til 11-er, 9-er og 7-er kunstgressbaner. Av figuren kan det ses at yngste banen hadde en levetid på mindre enn 1 år, før banen ble kassert/deponert/resirkulert. Den lengstlevende banen hadde levd i mer enn 37 år. De aller fleste kunstgressbanene i Norge har en levealder på et sted mellom 8-13 år. Tallene er hentet fra Fotballforbundet sin oversikt over kunstgressbaner.

Figur 2. Levetiden til 11-er, 9-er og 7-er kunstgressbaner i Norge. Levetiden ble funnet ved å undersøke byggeår til banen og når banen ble rehabilitert, hentet fra fotballforbundets oversikt (Norges fotballforbund, 2019).

Regner man ut gjennomsnittlig levetid, finner man at fotballbaner gjennomsnittlig lever i omtrent 11 år og 5 måneder før det skjer en rehabilitering av banen, hvor kunstgressdekket byttes ut med et nytt. Noen baner skiftes ut tidligere, som følge av slitasje ved mye bruk, kunstgressmarkedet har kommet med bedre produkter eller at banen har blitt ødelagt av skader som følge av bruk av vedlikeholdsverktøy (Kulturdepartementet, 2015). Hvor lenge en kunstgressbane lever er veldig avhengig av kvaliteten på dekket, at det er installert på riktig

måte, hvor mye det blir brukt (antall timer og bruksmåte), kvalitet på vedlikeholdsarbeidet og om banen blir utsatt for mekanisk påkjenning. Mekanisk påkjenning skjer for eksempel ved snørydding gjort med maskiner. Som følge av bestemmelsene for spillemidler må en kunstgressbane normalt sett være minst 10 år før det kan søkes om tilskudd for rehabilitering.

I årene som kommer vil det være nødvendig med renovasjon av omkring 150-200 kunstgressbaner i året, sett fra tallene om levetid og byggeår. Dette åpenbarer et pressende behov for anlegg som kan motta og/eller resirkulere brukte baner.

Kulturdepartementet. (2015). *Veileder: Kunstgressboka (V-0975 B)*.

Norges Fotballforbund. (2017). Statistikk anlegg, klubber og lag, aktivitet, spillere, dommere og utdanning. Retrieved from <https://www.fotball.no/tema/om-nff/statistikk-og-historikk/statistikk/#Toppen>

Norges Forballforbund. (2019). Oversikt anlegg i Norge - Kretsvis oversikt over anlegg i Norge. Retrieved from <https://www.fotball.no/klubb-og-leder/anleggsutvikling/oversikt-anlegg-i-norge/>